

Tehniline kirjeldus

Sotsiaalkindlustusameti hange Koolituste läbiviimine – Laste ja noorte lubamatu ning sobimatu seksuaalkäitumisele reageerimine lipusüsteemi metoodika alusel“

Taustainfo

Lipusüsteem töötati välja seksuaaltervise organisatsioonis Sensoa (Belgia). Sotsiaalkindlustusametil on sõlmitud lepingu alusel õigus materjali levitamiseks hariduslikul eesmärgil. Koostöös Tervise Arengu Instituudi, Justiitsministeeriumi ja Tartu Ülikooliga viidi 2020. aastal läbi edasikoolitajate koolitused ja töötatakse välja täiendavad infomaterjalid.

Sensoa lipusüsteem on meetod laste ja noortega (0–18 aastat) töötavatele spetsialistidele, mis aitab hinnata, milline seksuaalkäitumine on aktsepteeritav ja milline mitte, ning sellele vajadusel reageerida. Lipusüsteem toetab tervet seksuaalset arengut ja ennetab seksuaalvägivalda. Lipusüsteem annab eri osapooltele ühise keele, et rääkida avatult seksuaalsusest, piiridest ja seksuaalkäitumisega seotud olukordadest.

Töövahendi rakendamist on uuritud Genti Ülikoolis Belgias ja Raak Pro projekti raames Hollandis. Uuringutest selgus, et lipusüsteemi rakendamine aitab spetsialistidel laste seksuaalkäitumist paremini hinnata ja sellest lastega oskuslikumalt rääkida. [Lipusüsteemi teaduspõhisusest ja meetodi kohta läbi viidud uuringutest](#). Sama rõhutatakse Eestis 2021. aastal läbiviidud uuringu raportis „Lipusüsteemi kasutus lastega töötavate spetsialistide hulgas“ (koolitaja Kadri Soo).

Seega on oluline, et lipusüsteemi koolitused jõuaksid võimalikult laialt lastega töötavate spetsialistideni. Varasematel aastatel on lipusüsteemi koolituste korraldamine olnud Ohvriabi ja ennetuse osakonnas projektipõhine tegevus, samuti on lipusüsteemi koolitusi korraldanud Tervise Arengu Instituut.

Sotsiaalkindlustusamet on meetodi „Lipusüsteem: laste ja noorte seksuaalkäitumise hindamine ja reageerimine“ edasikoolitajate kontaktorganisatsioon.

Hange on jaotatud kolmeks osaks:

- Osa 1 – Septembri koolitused (2 koolitusgruppi);
- Osa 2 – Oktoobri koolitused (3 koolitusgruppi);
- Osa 3 – Novembri koolitused (2 koolitusgruppi).

Koolituse eesmärk, sihtgrupp ja maht

Lipusüsteemi eesmärk on toetada laste ja noorte loomulikku ja turvalist seksuaalset arengut ja ennetada seksuaalvägivalda.

Koolituse sihtgrupp: Laste ja noortega töötavad ja/või tööalaselt kokkupuutuvad isikud erinevatest valdkondadest (hariduse-, huvihariduse-, tervise-, sotsiaal- ja spordivaldkond). Koolituse õppegrupi suuruseks on planeeritud orienteeruvalt 15 inimest.

Koolitused toimuvad Tallinnas või Tartus, mille ruumide ja osalejate registreerimise eest kannab hoolt hankija.

Koolituse mahuks on 8 akadeemilist tundi, arvestusega 1 päev ja koolitus toimub kontaktõppena. Täpsed kuupäevad koolituste läbiviimisega, lepitakse eduka(te) pakkuja(te) ja hankija vahel kokku peale lepingu(te) sõlmimist. Hankijal ei ole kohustust tellida kõiki koolitusi, kui koolitusel osalejate grupp ei täitu.

Koolituste sisu

Koolituse aluseks on Sotsiaalkindlustusametis välja töötatud õppekava projekt (Lisa 4). Lõplik õppekava valmib koostöös pakkujaga.

Koolitusel peab läbima järgmised teemad:

- lapse ja noore seksuaalne areng, lapse seksuaalsuse omapärad;
- laste eakohane, sobimatu ja lubamatu seksuaalkäitumine – käitumise hindamise põhimõtted Lipusüsteemi metoodika järgi;
- reageerimine laste ja noorte piireületavale seksuaalkäitumisele Lipusüsteemi metoodika järgi.

Nõuded koolitajale

Pakkuja, kes koolitus läbi viima hakkab peab olema Sensoa lipusüsteemi ametlik edasikoolitaja Eestis. Pakkuja peab esitama hankijale tunnistuse koopia.